

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро і Приазов'я у серпні 2018 року

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології у серпні переважала спекотна погода з дефіцитом опадів. Сума їх за місяць на переважній частині регіону становила 0,0 - 1,1 мм (до 3% місячної норми), місцями дощів взагалі не було. Винятком була Луганська область, де у першій декаді серпня пройшли дощі різної інтенсивності, подекуди зі шквалами та грозами, розподіл їх по території був вкрай нерівномірним від 1,0 мм до 30 мм (2-81 % норми). Дефіцит опадів та високі температури повітря призвели до інтенсивної втрати вологи з ґрунту та спричинили появу ґрунтової засухи у регіоні. Упродовж серпня відбувалось зниження запасів ґрунтових вод.

На рівневий режим р. Сіверського Дінця на ділянці м.Чугуїв-м.Лисичанськ протягом місяця мали вплив скиди води з Печенізького та Червонооскільського водосховищ. Відповідно до водогосподарчої діяльності змінювався й рівневий режим р.Сіверського Дінця, де протягом першої половини місяця на ділянці м.Чугуїв - м.Зміїв та у створі гідропоста м.Лисичанськ відмічалось поступове підвищення рівнів води на 15-35см, на ділянці с.Протопоівка-м.Ізюм поступовий ріст рівнів води (на 38-41см) спостерігався майже до кінця місяця. На решті річок регіону протягом місяця відмічався переважно поступовий спад рівнів води. На р.Айдар-с.Новоселівка спад рівнів води на кінець місяця становив 137см. На р.Жеребець-с.Торське та р.Кальчик-м.Мариуполь добові підвищення рівнів води в окремі дні на 10-32см обумовлені водогосподарчою діяльністю.

Відмічався незначний короточасний вихід води на заплави: р.Сіверського Дінця у районі нижнього б'єфа Печенізького водосховища та м.Чугуїв, р.Оскіл - м.Куп'янськ та р.Айдар-с.Новоселівка.

На водних об'єктах заростання на кінець місяця становило 20-70% ширини русел, а подекуди досягало 80-90%.

У серпні середньомісячна водність (по відношенню до норми)

- річок Сів.Дінця, Вовча та Жеребець становила 90-150%;
- річок Оскіл, Красна, Айдар та Деркул 110-180%;
- решти річок регіону переважно становила 60-90% (р.Сухий Торець 33%).

Маловоддя (середня витрата води менше 20% місячної норми) відмічалось на р.Берда біля с.Захарівка (7% норми) у Донецькій області. На р.Уди смтПересічне у Харківській області середньомісячна водність наблизилась до критеріїв маловоддя і становить 22% місячної норми.

Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у серпні 2018 року

Харківська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км) - Об'єм притоку склав 24,5 млн.м³ середніми витратами 9,1 м³/с, з них 30,2 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 100 % від загального притоку. Протягом місяця витрати коливались від 5,8 до 16,3 м³/с.

За останні 11 років водність наблизена до 2011 року з об'ємом стоку 23,9 млн.м³ з середніми витратами 8,9 м³/с.

Витрати в/п Огірцеве

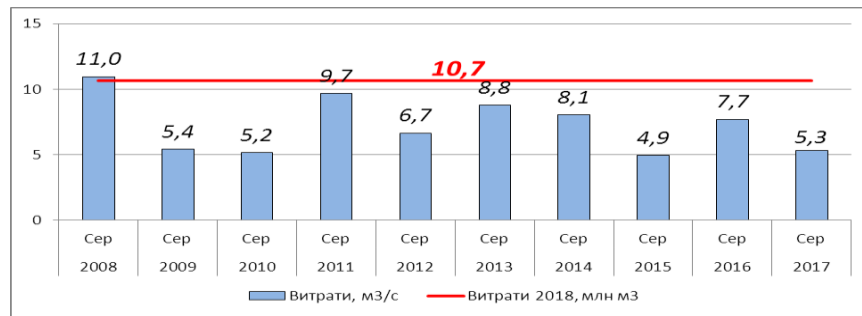

-в/п Печеніги (941 км) - Об'єм притоку склав

(101% місячної норми) з середніми витратами 10,7 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 6,8 до 19,3 м³/с.

За останні 11 років водність наблизена до 2008 року з об'ємом стоку 29,4 млн.м³ з середніми витратами 11 м³/с.

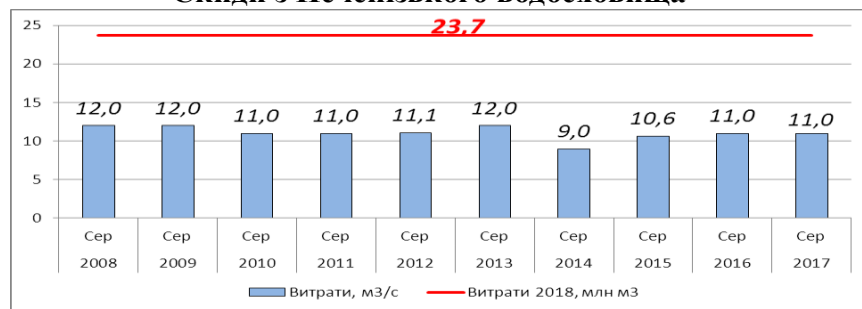
Витрати в/п Печеніги

- **гребля Печенізького водосховища (874 км)** - Об'єм скиду склав 63,5 млн.м³, середні витратами 23,7 м³/с, протягом місяця скид з Печенізького водосховища поступово було зменшено з 35 м³/с до 12 м³/с, в зв'язку зі зменшенням притоку до водосховища.

Забір з р. Сіверський Донець на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт.Кочеток) склав 14,058 млн. м3, (середньодобові витрати – 5,25 м³/с).

Скиди з Печенізького водосховища

- **в/п Ізюм (602 км)** - Об'єм стоку склав 77,3 млн.м³ (105% місячної норми) з середніми витратами 28,8 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 22 до 37 м³/с.

За останні 11 років водність по даному водпосту максимальна.

Витрати в/п Ізюм

р. Оскіл (580 км)

- **в/п Куп'янськ (121 км)** - Об'єм притоку склав 77,7 млн.м³ (178% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 9,6 млн.м³ або 12%.

Середні витрати 29,0 м³/с, коливались протягом місяця від 19,3 до 39,5 м³/с.

За останні 11 років водність по даному водпосту максимальна.

Витрати по в/п Куп'янськ

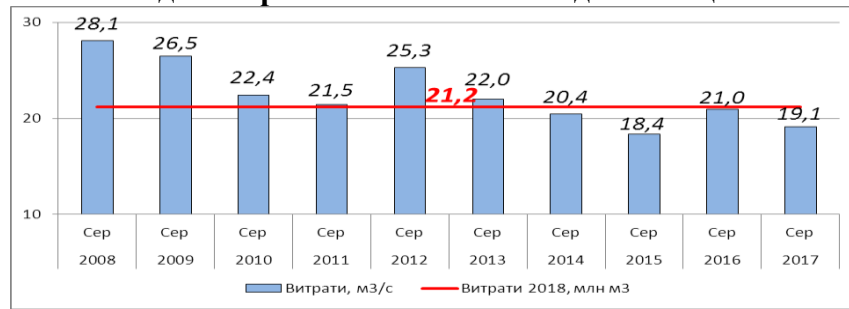

- **гребля Червонооскільського водосховища (12 км)** - об'єм скиду склав 56,9 млн. м³, скид здійснювався середніми витратами 21,2 м³/с, коливався в межах від 18 до 22,0 м³/с, відповідно до

гідрометеорологічних умов, які склалися в басейні Сіверського Дінця.

За місяць в канал Сіверський-Донець Донбас забрано 43,5 млн. м³ води середніми витратами 16,2 м³/с, решта – 13,4 млн.м³ для потреб Луганської області.

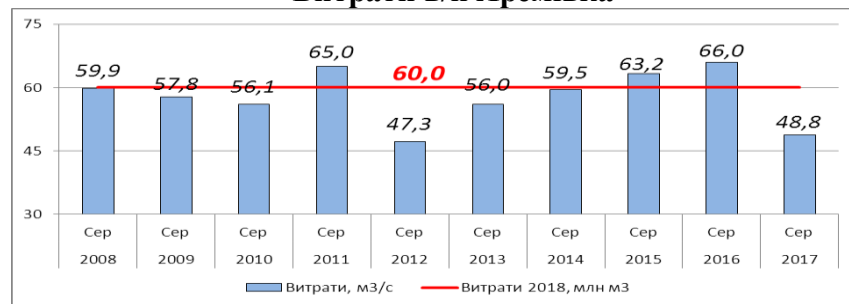
Скиди з Червонооскільського водосховища

- в/п **Яремівка** (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км) - об'єм стоку склав 160,8 млн.м³ середніми витратами 60,0 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 35% (56,9 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 49 до 72 м³/с.

За останні 11 років водність по даному водпосту була наближена до 2008 року з об'ємом стоку 160,4 млн. м³ та середніми витратами 59,9 м³/с.

Витрати в/п Яремівка

Донецька область:

р. Сіверський Донець

- в/п **Райгородська гребля** (522 км) – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 43,5 млн.м³, середніми витратами 16,2м³/с) склав 93,0млн.м³ середніми витратами – 34,7 м³/с при екологічних 22м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 26,3 до 44,6 м³/с.

Витрати в/п Райгородська гребля

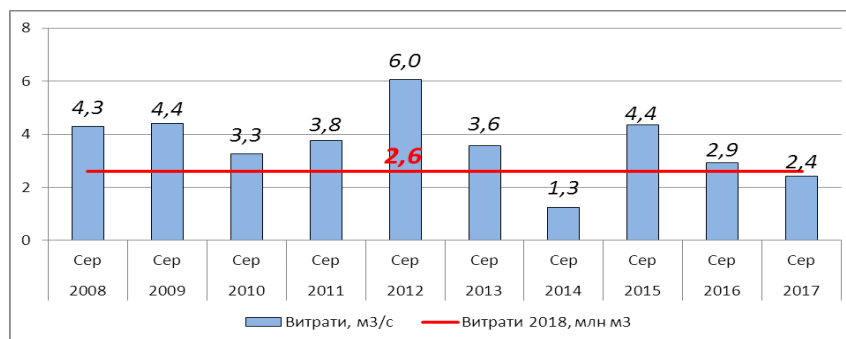

р. Казенний Торець (518 км)

- в/п **Слов'янськ** (21км) - об'єм стоку склав 6,9 млн.м³ середніми витратами 2,6 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 1,52 м³/с до 5,81 м³/с.

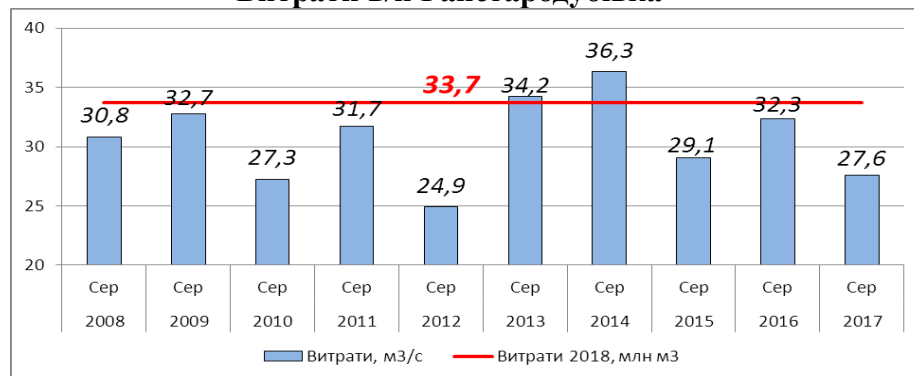
За останні 11 років водність, наближена до 2017 року по водності з об'ємом стоку 6,5 млн.м³ з середніми витратами 2,6 м³/с.

Витрати в/п Слов'янськ

- в/п Райстародубівка (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км) - об'єм стоку склав 90,4 млн.м³ середніми витратами 33,7 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р.Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 24 до 45,5 м³/с.

Витрати в/п Райстародубівка

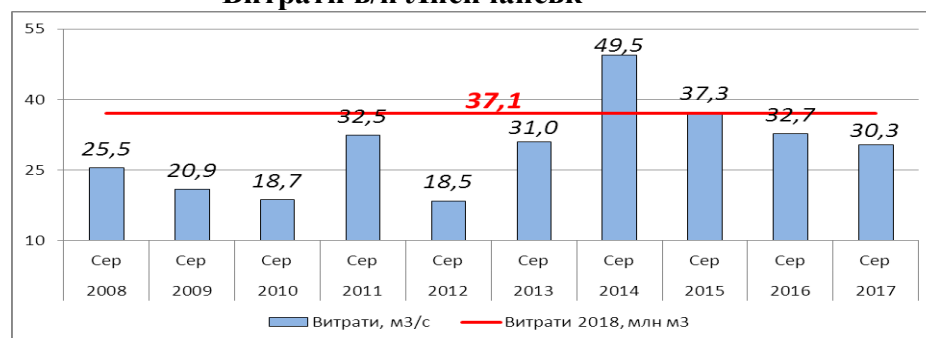
Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 99,3 млн.м³ середніми витратами 37,1 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 34,0 до 44,0 м³/с.

За останні 11 років водність, наближена до 2015 року по водності з об'ємом стоку 99,8 млн.м³ з середніми витратами 37,3 м³/с.

Витрати в/п Лисичанськ

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за серпень 2018 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 8 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та є транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з II півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховища, загальним об'ємом – 1724,7,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

По басейну р. Сіверський Донець :

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець серпня склало – 358, 0млн.м³ (93,5 % від НПР).

Об'єм притоку склав 23,7 млн.м³. Об'єм скиду склав 63,5 млн.м³.

Скид протягом місяця поступово зменшувався з 35 до 12 м³/с в зв'язку зі зменшенням приточності до водосховищ з метою підтримання створеного об'єму. Забір з р. Сіверський Донець на м.Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) склав 14,058 млн. м³, (середньодобові витрати – 5,25 м³/с).

Об'єм наповнення максимальний за останні 10 років є 2016 рік з об'ємом 357,7 млн.м³ (93 %).

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 37,0 млн.м³.

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець серпня склало 401,1 млн.м³ (92,2% від НПР).

Об'єм притоку склав 77,7 млн.м³, об'єм скиду склав 9,6 млн.м³ скид здійснювався витратами від 18 до 22 м³/с, відповідно до гідрометеорологічних умов, які склалися в басейні р. Сіверський Донець.

Об'єм наповнення за останні 10 років максимальний.

За серпень об'єм наповнення водосховища залишився без змін.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР – 410 млн.м³.

Наповнення – 138,394 млн. м³ (33,8 %), за місяць об'єм наповнення зменшився на 6,916млн. м³. На м. Харків за місяць забрано 4,698 млн. м³ води (середньодобові витрати -1,75м³/с).

Донецька область:

По басейну Сіверський Донець

Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-162млн.м³ (р.Лугань, 182км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 149,9 млн.м³ (90,7 %) при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з підтримання створеного об'єму води з метою сталого водопостачання водокористувачів протягом літньо-осінньої межени.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2011 рік з об'ємом 149,1млн.м³ (92,3%).

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 2,8 млн.м³

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-20,5млн.м³ (р.Лугань, 172км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 19,1 млн.м³ – 93,0 % при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались на рівні екологічних - 0,06 м³/с. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,16 млн.м³.

Об'єм наповнення за останні 10 років максимальний.

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 0,7 млн.м³.

По басейну річок Приазов'я:

КП „Компанія „Вода Донбасу”:

Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) – НПР – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 49,7 млн.м³ – 77,4 % при скиді в нижній б'єф 4м³/с. Впродовж місяця скиди здійснювались на рівні екологічних 4 м³/с з метою підтримання створеного об'єму води, з метою сталого водопостачання водокористувачів розташованих нижче за течією продовж літньо-осінньої межени. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 10,7 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2016 рік з об'ємом 49,2 млн.м³ (84%).

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 3,3 млн.м³.

Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР-40,09 млн.м³, (р.Кальчик, 23 км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 25,4 млн.м³ – 63,5% при скиді в нижній б'єф 0,1 м³/с. Скиди впродовж липня здійснювались в межах екологічних, з метою підтримання створеного об'єму води для забезпечення питного водопостачання м. Маріуполя.

Забір води на м. Маріуполь склав 2,82 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,4 млн.м³.

За серпень об'єм водосховища зменшився на 6,3 млн.м³.

Басейн р. Дніпро

ВП «Курахівська ТЕС «ДТЕК «Східенерго»:

Курахівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР – 62,5 млн.м³ (р. Вовча, 276 км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 50,0 млн.м³ – 80,0 %, при скиді в нижній б'єф 0,01 м³/с. Протягом серпня скиди здійснювались на рівні екологічних витрат з метою підтримання об'єму наповнення для сталого водопостачання водокористувачів впродовж літньо-осінньої межени. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,03млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2013 рік з об'ємом 49,7 млн.м³ (85,6%).

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 4,7 млн.м³.

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Протягом серпня в наслідок опадів різної інтенсивності. по річках басейнів р. Сіверський Донець, частини Дніпра та річок Приазов'я спостерігались коливання рівнів.

Основні водосховища в межах Харківської, Донецької та Луганської областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро та Приазов'я, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 13.06.2018 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем басейнів річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я на період літньо - осінньої межени 2018 року.

Протягом серпня, водосховища працювали в режимі спрацювання, враховуючи гідрометеорологічну і водогосподарську обстановку для забезпечення водою населення і галузей економіки з урахуванням екологічних вимог, інтересів усіх водокористувачів.

По основним руслорегулюючим водосховищам:

- скиди з Печенізького водосховища КП «Харківводоканал» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР поступово були зменшені з 35,0 до 12 м³/с, в зв'язку зі зменшенням приточності до водосховищ з метою підтримання створеного об'єму;

- скиди з Червонооскільського водосховища КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР поступово були збільшені з 18,0 до 22 м³/с, що дозволило забезпечити забір каналом Сіверський Донець – Донбас на питні потреби Донецької області та скид з Райгородської греблі не нижче за екологічний 22 м³/с для потреб Луганської області;

Краснонапівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області. Протягом місяця водосховище працювало в режимі спрацювання забір води склав 4,698 млн.м³.

По водосховищам комплексного призначення по басейнах:

р. Сіверський Донець складає 266,1 млн.м³ – 84,4% (аналогічний період минулого року – 82,4%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну р. Сіверського Дінця зменшився на 9,4 млн. м³.

р. Дніпро – складає 96,0 млн. м³ – 87,9% (аналогічний період минулого року –67,7%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну Дніпра зменшився на 6,7 млн.м³.

річки Приазов'я – складає 77,3 млн. м³ – 73,5% (аналогічний період минулого року – 84,1 %).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну річок Приазов'я зменшився на 6,3 млн.м³.

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року виділено 28 найбільш великих водозаборів, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і з необхідності підтримання достатніх рівнів води для їх роботи, в т. ч. по басейнах:

р. Сіверський Донець - 18 водозаборів, з них на підпорі – 7;

річок Приазов'я – 9 водозаборів на підпорі;

р. Дніпро – 1 водозабір на підпорі.

Впродовж серпня на річках басейнів р. Сіверський Донець та Приазов'я спостерігалось коливання рівні в наслідок дощів різної інтенсивності. Рівні води коливались від 0,4 м до 0,8 м вище мінімальної відмітки сталої їх роботи.

По водозаборам які знаходяться на підпорі (в т. ч. питні) відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи та впродовж місяця коливались від 0,4 до 12,0 м вище мінімальної відмітки водозаборів.